

γαλλικὰς ἐφημερίδας τοῦ συρμού. Διέκρινα ἀκόμη καὶ μικρὸν λευκὸν πῖλον. ἡ δὲ χεὶρ ἤτις ἐκράτει τὸ ἀλεξήλιον ἦτο μικρὰ καὶ ἐφόρει χειρόκτια ἐκ δέρματος τῆς Σουηδίας. Ἀλλὰ τὸ πρόσωπον ἔμενεν ὑπὸ τὸ ἀλεξήλιον! Ἦδυνήθη ἐπὶ τέλους νὰ τὸ ἴδω, ὅτε τὸ βλέμμα μου ἀνερχόμενον ἀπὸ τὰ ὠραῖα ὑποδήματα ἔφθασε διὰ τῆς Φρου-Φρου ἐνδυμασίας τῆς εἰς τὸ πρόσωπόν τῆς. Ἦτο πρόσωπον πεντηκοντούτιδος γυναικίος, περιβαλλόμενον ἀπὸ γλιδῶσαν ξανθὴν κόμην, ἣτις ὅμως ἦτο ἀρκετὰ ὑπόλευκος ὥστε νὰ φαίνεται τεφρὰ. Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἦσαν ἀδρὰ, σχεδὸν ἀνδρικά, ἡ δὲ χροιά ὑπωχρος παρὰ τὴν ἐρυθρότητα τοῦ καταπίπτοντος φωτός καὶ ρυτίδας δὲ παρετήρησα ὁμοίως. Μεγάλοι φαιοὶ ὀφθαλμοὶ μὲ παρετήρησαν ὑπερφάνως, ὅτε παρῆλθον μὲ τὴν γονδύλαν μου, ἐγὼ δ' ἐπὶ τινα χρόνον διελογίζομην ποία νὰ ἦτο ἀρὰ γε ἡ γυνὴ ἐκείνη.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, περὶ τὴν ἑσπέραν, περιέγραψα τὴν συνάντησίν μου εἰς μίαν κυρίαν, ἣτις ἀνεφώνησεν ἀμέσως:

— Ἄ, ἦτο ἡ Ouida! Κ' ἐγὼ τὴν εἶδα σήμερα τὸ πρωί. Ναί, βέβαια, ἡ ἐνδυμασία τῆς εἶνε ἀπῶς νεανική, ἀλλὰ τὸν Ἰούνιον εἰς τὴν Βενετίαν πρέπει νᾶνε κανεὶς πολὺ ἐλαφρὰ ντυμένος.

Τὴν νύκτα συνήντησα τὴν Ouida εἰς τὴν Πιάτσαν (τὴν Πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου) ἐκάθητο εἰς μικρὸν τραπέζιον καὶ ἔτρωγε παγωτόν. Ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ φωταερίου ἐφαίνετο πολὺ θελκτικώτερα. Ἡ ἐνδυμασία τῆς ἀπετελεῖτο ἀπὸ μαῦρα τρίχαπτα, τὸν δὲ μικρὸν πόδα τῆς ὑπέδυε μολιέριον σάνδαλον πορπούμενον διὰ περόνης ἀδαμαντοκοσμῆτου.

Ἔως ἐδῶ φθάνει ἡ διήγησις τοῦ αὐτόπτου μάρτυρος.

Ἡ Ouida δαπανᾷ διὰ τὰς ἐνδυμασίας τῆς ὑπέρογκα ποσά· οἱ περιφημότατοι τῶν γάλλων κατασκευαστῶν γυναικείων ἐνδυμάτων ὡς ὁ Worth καὶ ἄλλοι ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ ἐργασθῶσι διὰ τὴν ἐπιφανῆ αὐτὴν γυναῖκα. Ἐχει πάθος νὰ ἐνδύη τὰς ἡρωίδας τῆς μὲ πολυτελεῖς στολὰς, ὧν τὸ πρότυπον ἀρύεται ἐκ τῆς ἱματιοθήκης τῆς. Ἀδυναμία τῆς εἶνε τὰ τρίχαπτα καὶ αἱ σισύραι. Κατ' ἐξοχὴν δ' ἐναθρύνεται διὰ μίαν σαμουρόγουναν, τῆς ὁποίας ὠραιότερα οὐδ' ἐν αὐτῇ τῇ Ῥωσσίᾳ εὐρίσκεται — δῶρον πλουσίου Ῥώσου θαυμαστοῦ αὐτῆς. Ἐχει δὲ καὶ ὀλόκληρον συλλογὴν παλαιῶν πολυτίμων τρίχαπτων, τὴν ὁποίαν ἐπαυξάνει καθ' ἐκάστην διὰ νέων ἀγορῶν. Ἡ εὐκαιρία πρὸς τοῦτο δὲν λείπει εἰς χῶραν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται τόσοι εὐπατρίδαι περιελθόντες εἰς ἔνδειαν.

Παρὰ τὰς μικρὰς αὐτὰς ἀδυναμίας θαυμάζομεν ἐν τῇ Ouida, ὅχι μόνον τὴν μεγαλοφυᾶ συγγραφέα, ἣτις διὰ τῶν «Strathmore», «Puck», «Ariadne», «Two little wooden shoes» κτλ. κατέλαβεν ἐξοχον θέσιν ἐν τῇ ἀγγλικῇ φιλολογίᾳ⁽¹⁾, ἀλλὰ καὶ τὴν θερμοφυγὸν γυναῖκα, ἣτις ἐφάνη τόσον ὠφέλιμος εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὴν πατρίδα τῆς ἐκλογῆς τῆς. Ἄν φορολογῆται τῶρα ἡ τοκογλυφία,

(1) Δύο ἔργα τῆς Ouida, τὰς Τοιχογραφίας καὶ τὸν Πάτερ Ἰωσήφ ἐδημοσίευσεν ἐν μεταφράσει τοῦ κ. Ἀγγ. Βλάχου καὶ ἡ «Ἔστια».

ἣτις κατέστρεψε καὶ εὐγενεὶς καὶ χωρικοὺς ἐν Ἰταλίᾳ, εἰς τοῦτο συνετέλεσε τὰ μέγιστα καὶ ἡ Ouida· ἔτι δὲ ἐργάσθη καὶ διὰ τοῦ λόγου καὶ διὰ τῆς γραφίδος πρὸς σύστασιν σωματείων προστατευτικῶν τῶν ζώων, διότι οἱ Ἰταλοί, ὡς καὶ πάντες οἱ μεσημβρινοὶ λαοὶ εἶνε, ὡς γνωστὸν, σκληροὶ βασιανισταὶ αὐτῶν.

Α*

Ο ΟΠΆΛΛΙΟΣ ΛΙΘΟΣ

Οὐδεὶς πολῦτιμος λίθος ὑπέστη τὴν ἰδιοτροπίαν τοῦ συρμού, ὅπως ὁ ὀπάλλιος. Κατ' ἀρχὰς ὁ λίθος οὗτος ἐθεωρήθη ὡς ἔχων μεγάλην ἀξίαν καὶ ὡς φέρων εὐτυχίαν. Ῥωμαῖα δέσποινα δὲν ἐνόμιζε τίποτε πολυτιμώτερον τῶν ὀπαλλίων τῆς, ὅσον δὲ περισσώτερα εἶδη τοιούτων λίθων ἀπέκτα, τόσον εὐτυχέστερα ἦτο. Ἡ ἀγαθὴ φήμη τῶν ὀπαλλίων ἔμεινεν ἀνέπαφος καθ' ὅλον τὸν μεσαιῶνα, καὶ πρὸ 200 ἢ 300 ἐτῶν ἀκόμη οἱ ὀπάλλιοι ἤρresκον, ὅπως καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Ῥωμαίων, ἐνῶ μετέπειτα ἕνεκα περιέργου τροπῆς τοῦ συρμού ἐξέπεσαν τῆς ὑψηλῆς τῶν θέσεως. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος ἡ ἀξία τῶν ἦτο ἐλαχίστη, δεισιδαιμονία δὲ κατέλαθε τοὺς ἀνωπῶους ὅτι ὁ ὀπάλλιος ἐπιφέρει δυστυχίαν. Ἡ ἀποστροφή αὐτῆ πρὸς τὸν πολῦτιμον λίθον ἀπεδόθη εἰς τοὺς Ῥώσους, διότι παρ' αὐτοῖς εἶναι γενική. Οὐδεὶς Ῥώσος, εὐρὼν κατὰ τύχην ὀπάλλιον, ἀρχίζει ἐργασίαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ὑπάρχει δὲ πεποιθήσις ριζωμένη ὅτι παντὸς εἶδους δυσάρεστα γεγονότα θὰ συμβῶσιν ἐὰν ὀπάλλιος εἰσέλθῃ ἐν ἀγνοίᾳ εἰς Ῥωσικὸν οἶκον. Ἡ δὲ ἀντιπάθεια προέρχεται διότι νομίζουσιν ὅτι ὁ ὀπάλλιος προκαλεῖ τὴν βασκανίαν.

Δυνατὸν ὅμως εἶναι εἰς ἄλλην αἰτίαν ν' ἀποδοθῇ τῶν ὀπαλλίων ἡ δυσφημία. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ λίθος οὗτος χάνεται εὐκόλως, ὅταν τὸν φέρῃ τις ὡς δακτύλιον, χάνεται δὲ μυστηριωδῶς χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ ὁ κάτοχος. Τοῦτο προέρχεται διότι ὁ ὀπάλλιος ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἐκτείνεται, θερμαινόμενος. Ὄταν λοιπὸν ἡ χεὶρ τοῦ φέροντος θερμανθῇ, ὁ λίθος ἐκτείνεται κάπως, ἐπανέρχεται δὲ εἰς τὴν πρώτην θέσιν ἅμα ἡ χεὶρ ψυχρανθῇ. Ἡ ἐπανάληψις τοῦ γεγονότος τούτου ἐπιφέρει χαλάρωσιν εἰς τὸ δέσιμον καὶ ὁ λίθος χάνεται ἔξαρνα. Ἄλλη δὲ αἰτία εὐνόητος εἶναι καὶ ἡ ἐξῆς: Ὁ ὀπάλλιος πίπτων θραύεται εὐκόλως, ὥστε δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κτῆμα ἀσφαλές. Εὐτυχῶς ἡ κακὴ φήμη τοῦ πολυτίμου τούτου λίθου παρέρχεται, ἤρresε μάλιστα νὰ ἐπαναλαμβάνῃ πάλιν τὴν παλαιάν του ἀγαθὴν φήμην. Ὁ ὠραῖος οὗτος λίθος κατὰ γενικὸν κανόνα εἶναι μικρὸς. Ὅσον μικρὸς ὅμως καὶ ἂν εἶναι πωλεῖται ἀντὶ 4 ἢ 5 λιρῶν ἀγγλικῶν ἐὰν ἔχη λαμπρὰ χρώματα. Ἡ τιμὴ αὐξάνει κατὰ πολὺ καὶ ἕνεκα τοῦ μεγέθους.

Ὁπάλλιος ἔχων διάμετρον ἡμίσεος δακτύλου ἀξίζει μόνον μίαν λίραν ἀγγλικήν, ἐνῶ ἄλλος ὅχι μεγαλύτερος ἀλλ' ἔχων λαμπρὰ χρώματα δύναται νὰ πωληθῇ 1000 λίρας ἢ καὶ περισσώτερον.

Ὁ λαμπρότερος ὀπάλλιος εἶναι ὁ εὐρεθῆς εἰς τὰ

ΓΑΪΔΟΥΡΑΚΙ ΣΟΥΒΛΑΣ

μεταλλεία τῆς Οὐγγαρίας πρὸ 120 ἐτῶν. Ἦγοράθη παρὰ τῆς αὐστριακῆς κυβερνήσεως καὶ εὐρίσκειται τώρα εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν στέμμα. Ἀδαμαντοπώλης τις προσέφερε 60,000 λίρας, ἀλλ' ἡ προσφορά του ἀπερίσθη. Ὁ λαμπρὸς οὗτος λίθος ζυγίζει 70 οὐγγίας, ἔχει μῆκος σχεδὸν τεσσάρων δακτύλων καὶ ἀπερίγραπτον λαμπρότητα χρωμάτων. Καὶ ὅμως ἂν δώσῃ τις πίστιν εἰς ἀρχαίας παραδόσεις, ὁ ὀπάλλιος οὗτος δὲν εἶναι ὁ πολυτιμότερος τῶν εὑρεθέντων μέχρι τοῦδε. Λέγεται ὅτι γερουσιαστὴς τις Ρωμαῖος εἶχε δακτύλιον φέροντα τοιοῦτον λίθον, ὅστις καίτοι ὄχι μεγαλειότερος λεπτοκαρῦου εἶχε τοιαύτην λαμπρότητα χρωματισμῶν ὥστε ἐξετιμήθη κατὰ διαφόρους ἐποχὰς εἰς τιμὰς ὑπερόγκους, ἀναλογοῦσας πρὸς 100,000 λίρας ἀγγλικὰς. Ὁ Ἀντώνιος ἠθέλησε ν' ἀποκτήσῃ τὸν περίφημον αὐτὸν ὀπάλλιον, ὅπως τὸν προσφέρει εἰς τὴν Κλεοπάτραν. Ἀλλ' ὁ κάτοχος μὴ θέλων νὰ χωρισθῇ τοῦ πολυτίμου λίθου του ἔφυγεν ἐκ Ρώμης, διότι ἐγνώριζε κάλλιστα ὅτι ὁ Ἀντώνιος μὴ δυναθεὶς ν' ἀποκτήσῃ τὸν ὀπάλλιον διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ, δὲν ἤθελε διστάσει νὰ μεταχειρισθῇ ἄλλα μέσα.

Καὶ τῶνόντι ὁ Ἀντώνιος προσεπάθησε νὰ εὕρῃ διὰ παντὸς τρόπου τὸν Ρωμαῖον φυγάδα, ἀλλ' οὗτος ἔκρυψε καὶ ἑαυτὸν καὶ τὸν λίθον του τόσον ἀσφαλῶς, ὥστε οὐδέποτε πλέον ἐγένετο λόγος περὶ αὐτῶν.

Ἡ Ἀραβία καὶ ἡ Συρία ἦσαν αἱ χώραι ἐξ ὧν οἱ ἀρχαῖοι ἐπρομηθεύοντο τοὺς πολυτίμους τούτους λίθους. Οἱ κοινοὶ εὐρίσκονται εἰς διαφόρους χώρας ἀλλ' οἱ ἐκλεκτοὶ σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Οὐγγαρίαν καὶ εἰς τὸ Ὄνδουράς. Οἱ ἔχοντες τὰ λαμπρότερα χρώματα ἔρχονται ἐκ τῆς Κρεμνίτης καὶ τοῦ Δουβνίκου τῆς Οὐγγαρίας. Τὰ πρὸς τὸ Gracias Dios γειτονεύοντα μέρη εἶναι ἡ κυριώτερα ἔστια τῶν ὀπαλλίων τοῦ Ὄνδουράς. Οἱ οὐγγρικοὶ εἶναι οἱ λαμπρότεροι τοῦ κόσμου. Οἱ τοῦ Ὄνδουράς εἶναι ὀλιγώτερον γαλακτώδεις καὶ κατὰ τι ὑποδέστεροι ὡς πρὸς τὴν λαμπρότητα τῶν χρωμάτων. Εὐρέθησαν ὠραῖοι ὀπάλλιοι εἰς τὰς Φερόας νήσους καὶ εἰς τὴν Κεσλανδίαν, ἀλλ' οἱ τελευταῖοι δὲν κυρτοῦνται ὅπως τὸ ἀπαιτεῖ ὁ συρμὸς τώρα.

Εἶδος ὀπαλλίου ὀνομαζομένου ὑδροφανοῦς ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ γίνεταί διαφανὴς ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Χαρακτηριστικὸν ὡσαύτως περιέρχον ἀλλὰ λίαν δυσάρεστον εἶναι τὸ τοῦ εἶδους τοῦ εὑρεθέντος ἐν Μεξικῷ. Οἱ ὀπάλλιοι οὗτοι εἶναι λαμπρότατοι, ἀλλὰ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἔχασαν καθ' ὀλοκληρίαν τὴν λαμπρότητα των ἅμα ἐξετέθησαν δι' ὀλίγον χρόνον εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν. Ἡ λαμπρότης τῶν χρωμάτων τοῦ ὀπαλλίου εἶναι ἡ πλέον ἀξιοπεριέργος ιδιότης τοῦ πολυτίμου τούτου λίθου. Πολλοὶ καὶ διάφοροι ὑπάρχουσι περὶ αὐτοῦ γνῶμαι. Θετικὸν ὅμως εἶναι ὅτι ὁ λίθος δὲν περιέχει χρῶμα ἀλλ' ὅτι ἡ λαμπρότης του προέρχεται ἐκ φυσικῆς ιδιότητός του. Ἐπιστήμων διακεκριμένος ἀποφαίνεται, ὅτι ἄπειρο μικροσκοπικὸν πόρον διατεθειμένον παραλλήλως εἶναι ἡ αἰτία τοῦ χρωματισμοῦ τῶν ὀπαλλίων.

Z

Ἐκεῖ κάτω εἰς τοὺς καταπρασίνους λειμῶνας, ἐν οἷς ὡς ἀστέρες ἐγκατεσπαρμένοι ἀνοῦσι τὰ λευκάνθημα καὶ τὰ χρυσάνθημα, τὸ γαϊδουράκι εὐχαρὶ καὶ ζωηρὸν παίζει γύρω τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἥτις διὰ ἀδεξίου ἀλλὰ φιλοστόργου προσπαθείας ἐπιχειρεῖ νὰ φανῇ νέα καὶ εὐχαριστημένη.

Τὰ πάντα φαίνονται περίεργα καὶ εὐχάριστα εἰς τὸ μικρὸν γαϊδουράκι ἡ φωνὴ τῶν ἀηδόνων καὶ τῶν σπίνων, ἡ μουσικὴ τῶν τεττίγων, ὁ ἐν τῷ ἀρρῷ στρεφόμενος μέγας τροχὸς τοῦ μύλου, ὁ ψιθυρὸς τῶν καλάμων, ὁ ἐν ταῖς ἰτέαις ὑποτονορίζων ἄνεμος, ἡ διαβαίνουσα ψυχὴ, τὸ ἀνιπτάμενον πτηνόν, καὶ ὁ γρύλλος ὁ ἐπαναλαμβάνων ἐπὶ τῆς χλόης τὸ ἐρωτικόν του ἄσμα. Τὸ γαϊδουράκι, ὅταν ὑψοῖ τὴν παιδικὴν του κεφαλὴν καὶ προχωρῇ κλονούμενον ἐπὶ τῶν ἰσχνῶν του ποδῶν, ὁμοιάζει πρὸς πλαστὸν ἐκ πορσελάνης ζῶον φοβούμενον μὴ κατασυντριβῇ.

Μετ' ὀλίγον αἴρνης ἄρχεται τρέχον ἢ κυλιόμενον ἠδέως ἐπὶ τῶν ἴων καὶ τῶν λοιπῶν ἀνθέων τοῦ λειμῶνος, ὡς ἐπὶ ἀνθοβόλου ἐαρινῆς κλίνης. Γνωρίζω ὅτι ὅλα τὰ παιδάκια εἶναι ὠραῖα ἀλλ' οὐδὲν εἶναι χαριέστερον σοῦ καὶ κομψότερον, μικρὸν μου Γαϊδουράκι!

Ἄλλη εἰκὼν . . . Τὸ γαϊδουράκι ἀπέθανεν. Ἀφρημάθη ὡς Ἰνδιάνος. Ὑπὸ τὴν σκληρὰν μάχαιραν ἔκλεισε τοὺς ὠραίους μέλανας ὀφθαλμούς του, ἔσεισε τὸ χνουδωτὸν του οὖς, ἐτινάχθη ματαίως ἐπὶ τινὰ χρόνον ὡς νὰ προσεπάθει ν' ἀποφύγῃ τὸν θάνατον.

Μέγα γεῦμα ἐτοιμάζεται ἐν τῷ ἐορτάζοντι οἴκῳ. Πρὸ τοῦ σπινθηροβολοῦντος πυρός, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν ἔστιαν θὰ ψήσωσιν εἰς τὴν σουβλαν τὸ γαϊδουράκι. Καὶ μετ' ὀλίγον ἄρχεται στρεφομένη ἡ πελώριος σουβλα καὶ ἀκούεται ὁ ἐκ τῆς στροφῆς παραγόμενος ἠδὺς ἦχος.

Ἄ! Δὲν εἶναι προτιμότεραι αἱ γαστρονομικαὶ αὐταὶ τιμαὶ, μέλλοντος ἀθλίου, ταπεινωτικῶν φορτωμάτων, ζυλοκοπημάτων κλπ. ; Θὰ παραγεμισοῦσι τὸ γαϊδουράκι, δὲν εὐρίσκεται δὲ εἰς τοὺς ἀγρούς μῆτε ἐλελίσφακος, μῆτε θύμου, μῆτε ἄλλο ἄρωμα ἀντάξιον αὐτοῦ. Ἀπέκοψαν τοὺς τέσσαρας αὐτοῦ πόδας καὶ τὴν οὐράν, καὶ ἤνοιξαν τὴν κοιλίαν. Μετὰ ταῦτα τὸ ἐπλυναν καὶ τὸ ἐπλήρωσαν μύρων, ὡς νεκρὰν παρθένον τοῦ Λιθάνου προτοῦ ἐνταφιασθῆναι ἐγέμισαν τὴν κοιλίαν ὀρτύγων τῆς Προβηγγίας, κορυδαλλῶν παχέων, ὕδνων μελάνων καὶ ἐλαιῶν τῆς Μασσαλίας πρασίνων ὡς σμαράγδων.

Ἡ ζωὴ εἶναι βραχεῖα, ἀγαπητὸν γαϊδουράκι, ὅντινα δὲ θεὸς φιλεῖ ἀποθνήσκει νέος.

Ὅπως ἀπαλλάξωσιν αὐτὸ νὰ βλέπῃ τὴν βάσανόν του ἐκάλυψαν τὸ παιδικὸν του πρόσωπον μὲ φύλλα συκῆς, καὶ τὰ ὠραῖα ὠτά του ἐξηρανίσθησαν κάτωθεν χοανῶν χαρτίνων ἠλλεμιμένων βουτύρω. Οὕτω σουβλισμένον τὸ γαϊδουράκι καταλαμβάνει ὅλην τὴν ἔστιαν.